

M.A. Examination 2016

Semester-I

Sanskrit

Course : I

[Vedic Studies]

Time : 3 Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

UNIT -I

1. अधोलिखितेषु यथाकामं किमपि मन्त्रद्वितयं भाष्योक्तदिशा सरलसुरगिरा व्याख्यायताम्। 7×2=14
- (क) इन्द्रायाहि तूतुजान उप ब्रह्माणि हरिवः॥
सुते दधिष्व नश्चनः॥
- (ख) सुरुपकृत्नुमूतये सुदुधामिव गोदुहे।
जुहूमसि द्यविद्यवि॥
- (ग) किमिच्छन्ती सरमा प्रेदमानङ्
दूरे ह्यध्वा जगुरिः पराचैः।
कास्मेहितिः का परितक्म्यासी—
त्कथं रसाया अतरः पर्यासि॥
- (घ) सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात्।
स भूमिं सर्वतः स्पृत्वात्यतिष्ठद्वशाङ्गुलम्॥
2. उपरि निर्दिष्टेषु कस्यचिदेकस्य मन्त्रस्य सस्वरः पदपाठः सम्प्रदर्शयताम्। 6
3. पुरुषसूक्तस्य वैशिष्ट्यं सोदाहरणं विचारयत। 7
- अथवा
- इन्द्रस्य सरस्वत्या वा चारित्रिकं वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत।

UNIT -II

4. ऐतरेयब्राह्मणमनुसृत्य इन्द्ररोहितसंवादः स्वकीयया गिरा उपवर्णयताम्। 7
- अथवा
- शुनःशेषोपाख्याने पुत्रजन्मनो माहात्म्यमधिकृत्य कश्चन संक्षिप्तो निबन्धः प्रस्तूयताम्।
5. अनयोरेकतरा गाथा सायणोक्तरीत्या सुरगिरा व्याख्येया— 6
- (क) ऋणमस्मिन् संनयत्यमृतं च गच्छति।
पिता पुत्रस्य जातस्य पश्येच्चेज्जीवतो मुखम्॥
- (ख) शशवत् पुत्रेण पितरोऽत्यायन् बहुलं तमः।
आत्मा हि यज्ञ आत्मनः स इरावत्यतितारिणी॥